

: Posamezne številke po 4 vinarje. :
 „JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob
 nedeljah in praznikih — ob 1/6. uri zjutraj,
 a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. —
 Naročnina znaša: v Ljubljani v uprav-
 ništvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem
 na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—,
 polletno K 9.—, četrtletno K 4.50, mesečno
 K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :
 Uredništvo in upravnništvo je na Miklo-
 šičevi cesti št. 8. Dopisi se pošiljajo
 uredništvu, naročnina upravnštvu. Ne-
 frankirana pisma se ne sprejemajo, roko-
 pisi se ne vračajo. Za oglase se plača:
 peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in
 zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaš-
 nju popust. Za odgovor se priloži znamko.

Revolucija v kranjski c. kr. kmetijski družbi?

(Z dežele.)

Kmalu po zasedanju deželne zbornice, torej v prav kratkem času, se vrši občni zbor c. kr. kmetijske družbe kranjske. O pomenu te velevažne stanovske organizacije nam ni treba izgubljati besedi. Razjasniti pa je treba položaj v kmetijski družbi, ki je nastal vsled politične konstelacije.

Kmetijska družba je že od nekdaj klerikalcem na poti. Njihove gospodarske organizacije so nastale radi tega, da bi bile strankarski protiutež proti kmetijski družbi, v kateri so bili že od prvega začetka včlanjeni naprednejši kmetovalci kranjske dežele. Tudi je bila do zadnjih let kmetijska družba sicer odločno gospodarski zavod, ki pa je bil vendar zanesljiv v rokah naprednjakov. Odkar imajo klerikalci svoje strankarske gospodarske organizacije, zavlačuje se pri kmetijski družbi in onemogočuje vsak napredek, da na ta način dobe njihove zadruge čas in priliko dohiteti kmetijsko družbo in jo na ta način spraviti ob veljavo in uničiti. Tako so postopali klerikalci, dokler je bil predsednik kmetijske družbe takratni deželni glavar in sedanji član gosposke zbornice Oton pl. Detela. Dasi klerikalec je ta mož znal vendarle posredovati in voditi družbo objektivno in v danih razmerah na splošno zadovoljnost.

Odkar pa so dobili klerikalci deželo v roke, so tudi začeli proti kmetijski družbi drugače postopati. Kar naenkrat se jim je zahotelo premoženje kmetijske družbe, ki znaša nad pol milijona kron in odločili so se dobiti kmetijsko družbo v svoje roke.

Porabili so v poskus doseg svojih namenov od cesarja potrjenega predsednika kmetijske družbe, državnega poslanca in komercialnega svetnika Povšeta. Ta je namreč sklical zadnji občni zbor ter je hotel po ogrskem vzgledu z nasiljem ob splošnem hrupu izpeljati nove volitve v odbor kmetijske družbe, in sicer edinole po volji cerkvenikov in kaplanov, ki so zastopali na tem občnem zboru ljudstvo in klerikalne člane kmetijske družbe. Dasi je takratni vladni zastopnik dolgo časa mirno gledal protizakonito in nesramno postopanje predsednika kmetijske družbe, je končno vendarle odredil, da se zaključi občni zbor. Od tistega časa do danes pa občnega zbora kmetijske družbe sploh ni bilo več. Pač so si klerikalci med tem časom napravili nove načrte za doseg polmilijonskega premoženja c. kr. kmetijske družbe. Deželni odbor bi namreč rad ustanovil deželni kulturni svet in zanj porabil z vladnim privolenjem ves denar kmetijske družbe. Kme-

tijska družba, v katero so dosedaj znašali svoje kronice kmetje in v kateri so dosedaj kmetje tudi odločevali, ker so uživali tudi vse pravice društvenikov, naj preneha. — Mesto nje pa naj se osnuje deželni kulturni svet, v katerem bodo lahko z denarjem kmetijske družbe gospodarili in edinole odločali klerikalni deželni odborniki!

Jasno je, da nameravajo klerikalci na narodno-napredno posest zahrbtni napad in da hočejo oropati našega boljšega kmeta še tega, kar si je kmet tako rekoč pritrgal pri ustih in žrtvoval za svoj najdragocenejši zaklad — kmetijsko družbo. Ker klerikalci vedo, da so v manjšini, so zadnje mesece pridno nabirali novih članov in plačali zanje udnino samo, da bi dobili večino. Vpisali so v družbo največ takih ljudi, ki nimajo prav nobenega smisla za kmetijstvo, ki bodo v kmetijski družbi le zgago delali in jo le pomagali razdreti.

Klerikalci hočejo očitno v kmetijski družbi revolucijo, v kateri bi radi kmete spravili ob pol milijona in ob vso veljavo, na njegovo mesto pa bo prišel vsegamogočni dr. Lampe. Vladi kakor klerikalcem kličejo ob zadnji uri, naj se nikar ne spuščajo v nepremišljenosti in naj nikar ne delajo tudi v kmetijski družbi strahovlade. Čisto izven vsakega dvoma si napredni kmetovalci ne bodo dali tako lahko iztrgati kmetijske družbe in njenega premoženja kot si to predstavljajo nasprotniki.

Ne glede na moralen vpliv, ki ga ima družba, pride pri kmetijski družbi v prvi vrsti v poštev velikansko premoženje. Kdor misli, da si bo pustil naš kmet ukrasti vse premoženje, ljudstva ali ne pozna, ali pa je naiven.

V ostalem pa vprašamo vodstvo narodno-napredne stranke, kaj se je še od naše strani ukrenilo, da se odvrne klerikalen naskok? Zakaj prinaša „Slov. Dom“ take članke, kot je uvodnik zadnjega tedna mesto člankov, ki bi se brigali za važnejše stvari, kot so dr. Trillerjevi osebni spori? Zakaj nam raje „Slov. Dom“ ne pove, kaj je s kmetijsko družbo? Ali naj deželni nad našo stranko popolnoma obupamo? Gospodje v Ljubljani, dajte se vsaj malo brigati tudi za nas, četudi nismo tako visoki kot ste vi! Smo pač pošteni in dobri deželani, brez katerih pa bo tudi vam slabo predlo.

Splošni pregled.

Dogodki na Portugalskem. Revolucija je torej končana in slede ji neizogibne posledice: izpremembe v notranjem in jav-

nem življenju. Vse časopisje se peča s portugalskim vprašanjem pa tudi visokim cerkvenim in državnim krogom daje nova republika priliko, da premišljuje o marsičem. Boj je končan, republikanci so popolnoma zmagali, vojaštvo in ljudstvo je na njih strani. O portugalskem ljudstvu se trdi, da ima mnogo smisla za politiko; trdijo to vsi, ki poznajo portugalski narod. Navadno je torej, da je to ljudstvo hitro razumelo pomen preobrata in je zaupalo svojim osvobodjevalcem. Tudi evropski dvori vso stvar hote ali ne hote razumejo in ne zbirajo nikake koalicijske vojske proti novi republiki. Vse velevlasti čakajo, da se razmere ustanove in so pripravljene priznati Portugalsko kot republiko. Celotno kraljevska rodbina, o kateri se vse različno poroča — enkrat, da je v Gibraltarju, drugič, da je na ameriški ladiji, tretjič, da je na poti v Anglijo, — celo ona se dosedaj ni izrazila ne tako ne tako. Le kralj Manuel je baj pri odhodu iz svoje dežele, — kakor se zdaj poroča iz Gibraltarija, — pisal pismo ministrskemu predsedniku, kjer svojemu narodu zagotavlja, da si nima kaj očitati, da je vedno delal ljudstvu v korist in da njega odhod ne pomeni še njegov odstop. Toda, tako piše vsak kralj. Dolgovi mladega bivšega portugalskega kralja znašajo 4 milijarde peset. To je velika svota. Kakor se poroča, odhaja kralj Manuel na Angleško. Ko bi bil še živ kralj Edvard, bi morda bilo pričakovati od Anglije kaj več, nego sedaj. Nikjer ni znamenja, da bi kdo hotel posezati v pravice portugalskega ljudstva, da samo odloča o svoji usodi in o svoji vladi. Edino Španija kot najbližja sosedica se drži nekoliko bolj resno, toda ne toliko zaradi portugalskih izprememb, kakor iz strahu, da bi portugalski zgled slabo ne uplival na njene podanike. Blizu se namreč obletnica Ferrerjeve smrti in po mestih se tuintam pojavljajo glasovi, ki slave portugalsko republiko. Zato Španija pazi na nevarne pojave in njen boj proti Rimu ji je zdaj najboljši ščit proti izgredom. V splošnem se tudi Španija ne brani imeti za sosedo republiko: ima jo na severu, zakaj bi je ne imela tudi na zapadu. Le jezuiti, Rim in klerikalno časopisje neče razumeti te naravne izpremembe. Papež se je baj zelo pritoževal čez romanske narode, češ, da silijo proč od latinske rimske cerkve. Najprej Francija, zdaj Portugalsko; tudi Italija se kuja. Ostala bo torej samo Avstrija, ta vedno zvesta Avstrija: nemške in slovanske dežele. Rimska kongregacija zunanjih zadev je bila sklicana, da se posvetuje o razmerah v Španiji in na Portugalskem. Papež je sklenil javno

protestirati proti izgonu redov iz Portugalske in je naročil nunciju naj zapusti Lisabono. Jezuitje se branijo z orožjem. Nečejo zapustiti svojih samostanov; vlada ni hotela rabiti nasilja, toda redovi so jo s svojim upiranjem prisilili, da je prišlo do boja; ljudstvo samo je pomagalo vojaštvu pri izganjanju in je s tem pokazalo svoje mnenje onim, ki smatrajo preobrat samo kot delo svobodomiselcev. Za izgnane redove je nastalo vprašanje: kam. Italija jim je prepovedala naseliti se na njenih tleh, v Španiji menda tudi sedaj ne bodo ugodna tla, na Francoskem ni nič — torej v Avstrijo. Klerikalno časopisje napada postopanje nove vlade napram redovom. „Slovenec“ poje jeremijade „proti cerkvi in prestolu“. To je namreč vedno zvezano, in klerikalno časopisje hoče dokazati, kako je vsak boj proti klerikalizmu nevaren tudi prestolu. Naravno je, da pri takem prevratu ne gre brez žrtve, taka je pač pot do svobode zato, ker so na svetu ljudje, ki nečejo svobode — toda portugalski provizorični vladi se mora priznati, da je skušala izvršiti preobrat brez vseh žrtve, in da postopa tako, kakor je nujno potrebno, da pride mlada republika čim preje v red in da zaceli rane, ki jih je zadal stari režim in neizogibna izprememba, ki seveda ni po volji onim, ki mislijo, da mora njim služiti ljudstvo in država.

Dnevne vesti.

Naročnikom „Jutra“. Mnogi naši naročniki se pritožujejo, da dobivajo list prepozno. Njim in vsem naročnikom in čitateljem našega lista sporočamo, da je nemogoče bolj zgodaj tiskati in razpošiljati list dotlej, dokler se nahaja „Učit. tiskarna“, v kateri se „Jutro“ tiska, v sedanjem poslopu. To pa bo trpelo komaj še kaka dva tedna, ker je novo, vseskozi moderno poslopie „Učit. tiskarne“ že dozidano in se izroči najdalje v dveh tednih svojemu namenu. Potem se bo „Jutro“ tiskalo tako zgodaj, da se bo razpošiljalo s prvimi jutranjimi vlaki, po Ljubljani pa se bo začelo raznašati ob 6. uri zjutraj in v tem času se bo dobivalo tudi že po tobakarnah. Do tedaj pa prosimo potrpljenja.

Pravi vzrok klerikalnega ogorčenja. Klerikalci so silno ogorčeni na republikansko portugalsko vlado, ki izganja iz države redovnike in redovnice. Dobro je zadel „Rdeči Prapor“, ki pravi, da izvira vse to ogorčenje v prvi vrsti iz strahu, da ne bi prišli izgnani redovniki — k nam in bi

LISTEK.

MICHEL ZÉVACO:

Otroci papeža.

Roman iz rimske zgodovine.

[124]

Malatesta je iztegnil roko, kakor da bi hotel pomiriti hrup. In spet je nastalo molčanje.

„Resnico pa si je kaj lahko misliti,“ je zdaj nadaljeval mladi mož. „Ta dva romarja, odposlanca papeževa in Cezarjeva, sta se prišla pogajati z grofom Alma za njegovo odpadništvo od naše stvari... Če grofa ni več v Montefortu, je to dokaz, da je postal izdajalec... in da je sprejel predloge Aleksandra VI... Grof Alma se je prodal... In ako zdaj ne napravimo strašnega zgleda, se nam je treba bati predvsem papeževga diplomatskega, bolj še, nego orožja njegovega sinu!“

„To je čista resnica!“ so se oglasili tuintam, preklinjaje pri Bogorodici.

„Udariti je treba grofa!“

„Zgled mora biti tak, da bo govoril po vsem svetu!“

„Gospodje“, je povzel Giovanni Malatesta, „jaz predlagam, da se grof Alma javno proglasi za prestopnika in izdajalca, da se mu odvzamejo vse časti in vse premoženje, in da se izda ukaz, naj ga bije, kdor ga zagleda...“

„Da!... Da!“

„Gospodje!... Dragi gospodje!“ je vzkliknila Primavera, blede od obupa.

Toda njen glas je utonil v gromu teh srditih glasov in rožljajočega orožja... Onemogla se je zrušila nazaj v svoj naslanjač... Sicer pa — kako bi bila mogla braniti svojega očeta?

V tem trenutku je vstal poleg Giovannija Malatesta častitljiv stavec, knez Manfredi.

On je užival velik vpliv med vsemi temi osornimi vojnimi poveljniki; saj jih je vodil v toliko bojev, in toliko-

krat jim je kazal z globoko modrostjo svojih nasvetov pravo pot! Ko je vstal, se je polagoma vrnilo molčanje.

„Gospodje“, je dejal z glasom, ki ga starost ni bila potrla, „tudi jaz sem videl njih naval na moja posestva; videl sem krvavo klanje tam, kjer so nekdanje mirne zorele žetve... Toda ne maram govoriti o svojem oropnem bogastvu, o svojih pravicah, poteptanih z nogami... Star sem, toda gre se o rešitvi Italije, in moje rame so še vedno dovolj močne, da morejo nositi oklep. Gospodje, eden izmed prvih sem se zavzel za osvobodjenje... Poslušali ste me na zborovanjih, videli ste moje delo na bojiščih... In zato mislim, da vam smem odkrito povedati svojo misel...“

„Govorite! Govorite!“ so klicali od vseh strani.

„Torej... Zdi se mi, da je mladost zavedla hrabrega Giovannija Malatesta predaleč... Zdi se mi, da se ne smemo prenačati v našem sklepu, kar se tiče grofa Alma... Gospoda, vi pozabljate, da sedi na njegovem prestolu hčer grofa Alma, naša ljubljena Beatrice... Poglejte tega šibkega otroka, ki je dal nam vojsčakom tako krasen zgled neustrašnosti... Poglejte, kako je blede obraz.“

Vsi pogledi so se obrnili v Primavero, in zborovalci so vzdihli od ganjenega sočutja... Več nego eden je mislil na to, da je nesrečna deklica sama... sama!... Njena mati — pravkar umorjena... njen oče — pravkar pobegnil! Zato se ni nihče protivil, ko je knez Manfredi zaključil:

„Gospoda, predlagam, da se vsakršno ukrepanje proti očetu Beatrice preloži.“

Tudi Giovannij Malatesta je bil pogledal Primavero. On sam je prebledel, ko jo je videl tako blede. In z glasom tresočim se od globokega razburjenja od silnih, skritih čustev, ki so mu gibala dušo, je povzel:

„Gospoda, predlog častitega Manfredija mi prija popolnoma. Preložimo... Naj bo! Toda za koliko dni?...“

Vsi so se spogledali, presenečeni in negotovi.

„Gospodje“, je nato nadaljeval Giovanni Malatesta „prav kakor knez Manfredi, prav kakor vi vsi, tako sem tudi jaz ganjen nad položajem mlade grofice... In dodati moram, da je moj prejšnji predlog v tesni zvezi z drugim predlogom, ki ga hočem staviti... Govorim vam odkrito, kakor svojim bratom... Ničesar vam nočem prikrivati.“

Te besede je govoril Giovanni Malatesta še z večjim čuvstvom. Več mlajših mož, ki so bili v zborovanju, ga je merilo z iskječimi očmi, kakor da so že uganili njegovo misel. Kar se tiče Primavere, je bil njen nemir tako očitno, da je stopil knez Manfredi v njeno bližino, kakor da bi jo hotel pomiriti. Toda Jean Malatesta je bil obrnil k njej:

„Draga Beatrice,“ je dejal razburjeno, „draga in ljubljena grofica, vi ste v resnici naša poveljnica, vi ste duša vseh naših duš. Vaša mladostna hrabrost nam je dajala ognja, vaše besede so pa budile nado... In psi naj požro moj jezik, če sem govoril ali če govorim besede, ki vas žalijo.“

„Ne žalite me, Giovanni Malatesta.“

„Torej!“ je dejal mladi mož z večjo močjo. „Kar nas je tukaj, smo pripravljeni umreti za vas, ako bo treba... Menim, da je to beseda, ki najprimerneje izraža vdanost vseh teh gospodov in moji!... Grof Alma nas je zapustil... Toda zapustil je tudi vas, Beatrice... Ko sem predlagal, da ga izobčimo od vseh časti, sem vstrel med nje najlepšo... čast očeta!... Soglašam se s tem, da se ta odlok preloži... Toda treba je, da ima naše podjetje poveljnika... moža, ki more iti v boj... Grof Alma mora dobiti svojega namestnika... Gospodje, in vi, Beatrice, poslušajte moj predlog.“

Za trenotek je mladi mož premolknil. Morda ga je premagala razburjenost. Nato je med slovesnim molkom izpregovoril:

„Predlagam, da čakamo tri dni. Ako se čez tri dni točno do te ure grof Alma ne vrne, bo izobčen...“

(Dalje.)

delali domačim redovnikom in duhovnikom konkurenco. Hine illae lacrimae, tega se naši klerikanci najbolj bojijo in ne brez vzroka, ker v Avstriji najdejo izgnani portugalski menihi gotovo varno pribežališče in potem — gorje vernemu ljudstvu!

Lauter potuje. Z Dunaja nam piše prijatelj lista, ki mora po opravih večkrat potovati, da se ženijalni šef ljubljanske mestne policije prav pogostoma vozi na progi Ljubljana—Trst in Ljubljana—Dunaj. Naš poročevalec bi rad vedel, po kakih opravkih in na čem račun potuje Johann Lauter tako pogostoma. Ne moremo sicer odgovoriti natančno na to vprašanje, ali mislimo, da se Lauter igra — Cherloka Holmesa.

Doslednost „Slov. Naroda“. Včerajšnji „Narod“ očita Skalašem, da drže križem roke pri volitvah na Dolenjskem. Kako bi to imenovali res ne vemo. „Narodovi“ čitatelji vedo, da je „Skala“ takoj po svoji ustanovitvi začela pripravljala dela na Dolenjskem v smislu dopisa in želj tedanjega predsednika izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke, državnega poslanca Hribarja. In kdo je tedaj prvi vrgel „Skalašem“ poleno pod noge? „Slovenski Narod“! Napadel je najprej „Skalo“ potem pa še nagnal tajnika „Skale“ z nerodnim profesorjem, ker se je upal delati za kandidate narodno-napredne stranke. Nato pa je „Narod“ ignoriral vse shode in priredbe v tem volilnem okraju, pri katerih so sodelovali „Skalaši“. Lahko bi navedli še marsikako podrobnost, da bi ljudje videli kako namenoma se je Skalaše odpravilo od posameznih oseb v vodstvu stranke od dela v Belokrajini, potem bi „Narod“ bil morda vseeno toliko dosleden, da bi „Skalašem“ sedaj ne očital, da so držali roke križem. Toliko kot „Narodovci“ so „Skalaši“ vendarle tudi v tem volilnem boju napravili, dasi so prepričani, da so merodajni krogi v Ljubljani pustili kandidata Gangla toliko kot na cedilu. Edinole državni poslanec Hribar je šel večkrat doli na shode in še ta mož je „Skalaš“. Če bo Gangl imel kaj uspeha, bo edinole zaslugi lokalnih faktorjev! Dr. Tavčar bo šel šele v soboto prvokrat na shod v Novomesto, če ne bo zopet zaposlen. 18. t. m. so pa volitve.

O abstinenci v deželni zboru sanja „Slov. Narod“, katero naj bi mi priporočali naprednim poslancem. Naš list je glede postopanja deželnih poslancev zavzel edino pravilno stališče, namreč to, da prepušča klubu popolno svobodo in samoupravo glede taktike. Kritiko si pridrži. Če bi pa „Narod“ rad vedel, kako mislimo o abstinenci, mu povemo, da smo principi-jelno proti njej. Niti Čehi, niti štajerski Slovenci, niti kdo drug ni ničesar dosegel z abstinenco. Umevno pa je, da naši poslanci tudi s kimanjem in dremanjem v deželnem zboru ne bodo ničesar dosegli. Ravno radi tega pa trdimo, da je imel dr. Oražen prav, če je odstopil kot poslanec. Če bi bil danes še poslanec, bi bil ravno tak kimavec kot so drugi naši poslanci, ker bi se morali slepo pokoriti dr. Tavčarju in in Trillerju. Gospodje, ki imajo prvo in zadnjo besedo, naj tudi sami nosijo odgovornost!

Slovensko deželno gledališče. Danes se uprizori drugič (za nepar abonente) Smetanova velika opera „Dalibor“ z g. Waszmutom in gđc. Nadasovo v glavnih ulogah. — V soboto se poje tretjič opereta Fr. Lehárja „Knežna“ deloma z izpremenjenimi členi (za par abonente). — V nedeljo popoldne ob 3. se poje četrtič opereta „Knežna“ za zunanje goste in ob popoldanskih gledaliških cenah; ob 7. zvečer Lengyelova senzacionalna drama iz ja-

ponskega življenja „Tajfun“ (za nepar). — Prihodnji teden L. Thomova komedija „Lokalna železnica“. — Na notico v „Jutru“ z dežele, odgovarja ravnateljstvo, da se more naznanjati definitivni repertoire vnaprej le takrat, če je vse oboje zdravo. Ako pa je v oboju bolezen, je repertoire določati za ves teden naprej docela izključeno. Gotovo je, da se uprizori vsako nedeljo po ena drama in po eno glasbeno delo (opera ali opereta).

Antona Medveda „Kacijanar“ se je uprizoril iz gole pietete do blagega rajnega svobodomiselnega pesnika. Založila nima posebne gledališke vrednosti, ter je dala oboju izredno mnogo truda. Vprizorila se je vendar jako dostojno in gotovo v čast rajniku. Pričakovati je bilo torej, da se bodo za to igro zanimali vsaj Medvedovi prijatelji in tovariši ter da bo tudi Slovenska ljudska stranka pri „Kacijanaru“ pokazala, kako spoštuje ljudi, ki so delovali za ljudstvo, cerkev in umetnost. Toda glej, že druga predstava „Kacijanarja“ je bila skoraj prazna, deželne lože so bile prazne in iz „Sl. Lj. Str.“ ni bilo nikogar v gledališče. Če se ne motimo, bo moralo gledališče za to igro še povrhu plačati ter bo imelo za ves svoj trud in za vse žrtve za to dramo le gmotno škodo. Liberalno občinstvo je storilo obakrat svojo dolžnost, Medveda pa so popolnoma pustili na cedilu njegovi najbližnji. To si je treba zapomniti za bodočnost. Seveda, Medved ni bil ljubljeneček škofa.

Amerikanci za našo šolsko družbo. Zanimanje in poštrevnost naših rojakov v daljni tujini za C. in M. družbo, je v resnici razveseljiv pojav. Amerikanske podružnice kar tekmujejo med seboj, katera bo položila večji dar na žrtvenik našega naroda. Na čelu vseh podružnic stoji clevelandka podružnica. Kakor nam javlja vodstvo te podružnice, se je pod njegovim pokroviteljstvom združilo v Clevelandu 16 različnih slovenskih narodnih društev, ki so obljubila, da se udeležijo veselice, ki jo priredi clevelandka podružnica v korist glavni družbi, polnoštevilno. Poslati hočejo naši prekoristni šolski družbi v staro domovino najmanj tisoč kron kot čisti dobiček veselice. Našim rojakom v daljni tujini samo čestitamo na ti poštrevnosti in pričakujemo, da je veselica, ki se je med časom že vršila, tudi jako dobro uspeša.

Dijaška stanovanja. Iz krogov narodno-naprednih dijakov nam je došlo sledeče poročilo: Ker se gotovi krogi v resnici zanimajo za nas, posebno pa za naša stanovanja, ki so v resnici jako slaba in posebno v higijeničnem oziru ne odgovarjajo modernim zahtevam, si usojamo te kroge opozarjati, da je bila v Ljubljani Kostanjevčeva hiša nalašč urejena za dijaška stanovanja. Toda žalibog, da bo sedaj to poslopje v najkrajšem času prodano dražbenim potom. Merodajne kroge opozarjamo na to dražbo in prosimo, da bi se kaj ukrenilo v tem oziru.

Za „Cirilmetodarijo“ se je na inicijativo g. med. Breskvarja nabralo na Marčanovi vinski trgovini med zadnjimi gosti 4 K 4 vin.

Družba sv. Mohorja. Družba sv. Mohorja v Celovcu šteje letos 85.789 udov, to je 275 več, kakor leta 1909. Vsi ti prejmejo letos naslednji književni dar: 1. „Slovenske legende“. 2. „Sveta spoved“, molitvenik. 3. „Zgodovina slovenskega naroda“, 1. zvezek. 4. „Drobne povesti“. 5. „Slovenske Večernice“, 64. zvezek. 6. Koledar za leto 1911. V zameno ali v doplačilo — kakor si je kdo pri vpisovanju želel — se še doda: 7. „Zgodbe sv. pisma“, 16. zvezek. 8. „Trije rodovi“. Povest. Z razpošiljativjo

smo pričeli ravnokar. Potrudili se bomo, da častiti udje dobijo knjige najprej ko mogoče. — Cenjene gospode poverjenike, katerim se knjige pošiljajo, nujno prosimo, naj takoj, ko dobijo „avizo“, pošljejo po nje na železniško postajo, da ne bode sitnih reklamacij, ki povzročujejo samo zamudo in nepotrebne stroške. — Stroške, katere so imeli gg. poverjeniki za odposlatev denarja in prejem knjig, morajo jim posamezni udje povrniti. One gg. poverjenike, ki dobivajo svoje knjige neposredno v družbini tiskarni, prosimo, naj čim prej pošljejo po nje, da nam zavoji ne zastavljajo prepotrebne prostora.

Odbor.

Gorenjelogaške razmere. Prejeli smo iz Gor. Logatca: Žalostno je, ako greš mimo gorenjelogaškega pokopališča. Tu vlada skrajna nemarnost; mrtvašnica je taka, da jo vsaka malo močnejša burja odnese in skrajni čas bi že bil, da obrnejo merodajni faktorji malo pozornosti temu in da napravijo mrtvašnico, ki bo odgovarjala svojemu namenu.

Ljubljanski kolodvor je po dnevi in po noči vreden, da si ga tujec od blizu ogleda. Koliko časa se že prezidava in res že ne vemo, po čegavi zaslugi bo, pardon, je zdaj tako modern postal. Le pogledite si ta unikum železničnih kolodvorov. Nabrežina, St. Peter, Pragersko ali Zidan most imajo proti Ljubljani palače! Kaj ga ni nobenega človeka med Slovenci, ki bi židom v upravnem svetu železniškega ravnateljstva in v parlamentu povedal, da je zadnji čas, da se ljubljanski južni kolodvor renovira.

Štepanja vas dobi nov most in novo cesto. To sicer ni čudež, ampak navadna in za to vas zdaj že nujna potreba, toda pri nas se že vsaka javna naprava veže s politiko. Eni trdijo — to so „Slovenčevi“ kristjani — da bosta za novi most in cesto imela glavno zaslugi neki Bizilj in baron Codelli, drugi trde, da bo to zaslugi mladine. Znano pa je le to, da je zdaj ob poglobljenju Gruberjevega kanala nastalo oboje nujno potrebno, in da je prokleta dolžnost občinskega zastopa, skrbeti za javno napravo, tako Štepanje vasi kakor županove residence. Kar se pa tiče tistega popadanja starih opičarjev na „mladine“, naj si pa ti ljudje zapomnijo, da so edino „mladini“ dandanes tisti spiritus movens, kjer se kaj dela, stari možakarji pa le — posnemajo mlade. Tako je v Ljubljani in tako je v — Štepanji vasi!

Kaj se v Ljubljani zida. Janez Bevc magistratni sluga si zida na oglu Dolenjske ceste in Galjeve enonadstropno hišo. Pri južnem kolodvoru so prizidali poslopju za prižigalce nov del. Pri pehotni vojašnici 27. pešpolka so podaljšali hlev za konje. V isti ulici sta dograjeni obe poslopji za enoletne prostovoljce. V Ahaclevi ulici si je sezidal dr. Pogačnik enonadstropno hišo. V Dalmatinovi ulici pokrivajo že novo trinadstropno hišo prof. dr. Iv. Trtnika. V Hradeckega vasi je dograjena Hlebševa hiša.

Promet čez novi most na Poljanah. Posameznim osebam je že dovoljena hoja po novem mostu čez Gruberjev prekop. Most se precej naglo suši.

Amater-fotografi. Ker je amater-fotografija dandanes med Slovenci že zelo razširjena, a posamezni amater-fotografi ne stojijo v nikakem stiku med seboj, sestavil se je pripravljalni odbor v Ljubljani z namenom, ustanoviti društvo, katero bi dajalo priliko posameznikom se na tem polju izpopolnjevati. Namen društva naj bi bil gojiti, širiti, izpopolnjevati in pospeševati v umetniškem in znanstvenem oziru fotografsko umetnost. — Prosi se tedaj vse one, ki

se za stvar zanimajo, dame in gospode, v Ljubljani in izven Ljubljane, da blagovolijo na spodaj označeni odbor naznaniti svoje naslove in v svrhu sestave event. osebnih vabil k sestanku. Dobrodošli so tudi vsaki nasveti, ki se naj pošiljajo odboru na katere se bode isti po možnosti oziral in jih upošteval. — Prijave in dopise je pošiljati na naslov: „Pripravljalni odbor Kluba slov. amater-fotografov“ v Ljubljani. — Slavna uredništva slov. listov se uljudno prosijo, da to notico v svojih listih ponatisnijo!

Kirurške operacije prof. Doyena iz Pariza, ki se bodo videle še danes in jutri pri poslednjih dveh predstavah (ob 7. in pol 9. uri zvečer) v Elektroradiografu „Ideal“ so tako zanimive, da se ne bo nihče kesal, ako si jih ogleda. Za otroke in za ljudi s slabimi živci to seveda ni, ali za one, ki imajo močne živce je zelo priporočljivo, da si ogledajo te operacije, ker kdor vidi s kako lahkoto in brez nevarnosti za pacijenta izvršujejo spretni zdravniki najtežje operacije, se ne bo bal — ako se kdaj pokaže pri njem taka potreba — nobene operacije, ki je večkrat neizogibno potrebna, da se reši človeku življenje. — Pri obeh sinočnih večernih predstavah je bilo natičeno polno ljudi, ki so z največjim zanimanjem sledili prikazovanju raznih operacij.

Najdeno. Na Sv. Petra cesti se je našla denarnica z manjšo svoto denarja. Kdor jo je izgubil, naj se zglozi v uredništvu „Jutra“.

Društvene vesti.

Sokolska župa Ljubljana I. Pri notici o zadnjem izletu Sokolske župe Ljubljana I. v St. Vid in Tacen se nam je vrnila neljuba napaka, da smo namreč pozabili omeniti telov, društvo Sokol II in pa telovadni odsek v Mostah, ki sta se izleta tudi v častnem številu udeležila. Toliko, da se ne bo smatralo, da hočemo kako društvo zapostavljati. Na zdar!

Deželna zveza gostilničarskih zadrug na Kranjskem v Ljubljani ima jutri v petek, dne 14. oktobra t. l. ob 10. uri dop. v zadrugi pisarni v Gradišču št. 7 svojo sejo. Na dnevnem redu je: Čitanje zapisnika zadnje seje, razgovor o preuredbi in omejitvi točenja pod ceno, razgovor o možnosti pridobiti dobra in cenejša vina. Sklepanje o protestu proti nameravanemu zvišanju deželnih naklad na užitino. Določitev znanih prispevkov za članarino. Posvetovanje o korakih v zadevi domačih trafik. Posvetovanje o eventualnem gostilničarskem shodu. Razni predlogi in nasveti. Gospodje delagati se prosijo točne in zanesljive udeležbe.

Razne vesti.

* **Nezgoda Carusa.** O nezgodi slavnega italijanskega tenorista Carusa na monakovski dvorni operi, se poročajo sledeče podrobnosti. Pri zadnjem prizoru s Carmen je Caruso pokleknal na tla. Na mestu pa, kjer se je pripognil je bil neki žebelj, ki se je popolnoma zadril v Carusovo koleno. Zdravniki upajo, da bo v kratkem okreval.

* **Požari v Ameriki.** Pri gozdnih požarih, ki so divjali v državi Minesota v Severni Ameriki, je prišlo ob življenje nad 400 oseb. Škoda se ceni približno na 100 milijonov dolarjev.

* **Trgovci z deklicami.** V Katovicah je policija aretirala več trgovcev z deklicami, med njimi tudi nekega Klingerja iz Dunaja, ki je priznal, da je član organizacije, ki je razširjena po vsi Avstriji in Nemčiji in ima namen, odpeljati deklice v

nesrečih, bodo postavili v Brigu spomenik. Uspeh Chaveza je največji in prvi te vrste. Dosegel je višino 2680 m. Bil je rekord. Toda par dni po njegovi smrti se je dvignil Holandec Wynmalen v Maurmelonu 2800 m. in je s tem dosegel nov rekord.

V Berlinu se je začel v ponedeljek meeting. Startirajo: Ohelen in Engelhard (Wright), Wienzi (Blieriot), Jemin (Aviatik), Lundkainter (Albatros), Grade (Grade).

Na Hrvaškem pripravlja Beševič nov stroj. Poleg inž. Penkale in Merčepa, ki sedaj s Slovincem Rusjanom sestavlja svoj stroj imajo Hrvatje že tretjega aviatika, ki čaka na mecena, da si sestavi konja, ki ga bo nesel v zrak.

Tako si dobiva človeštvo ozračje.

V Trstu so Čehi ustanovili „Češki Jacht-klub“. Prva češka jahta je že zaplavala po Adriji.

Nogomet.

V nedeljo: Dunaj: Kriketa o. Fürst Viena 2 : 1; W. Assoc. o. Rapid, 2 : 1; W. S. K. o. W. A. C. 2 : 1; Praga: Slavija o. Kladno, 4 : 0; Union o. Novom, 2 : 2; Schmichov o. Vršovice, 3 : 0. Budimpešta: B. T. C. o. Mittweida, 2 : 1. Nemzeti o. M. F. K. 1 : 0 Törökvös o. M. A. C., 4 : 1.

Mali listek.

Šport.

Pomen športa v današnjem modernem življenju se ne sme podcenjevati. Šport je velike važnosti za vzgojo mladine, in za zdravo zabavo ljudstva. Šport se pojavlja vedno pri visoki kulturni stopinji narodov in mora se priznati, da je poleg vede in umetnosti tudi šport nekako merilo kulturne dosepelosti posameznih narodov. Iznajdljivost človeškega duha kaže tudi na tem polju napredek. Vzgojni in moralni pomen športa za družbo se kaže, v deželah, kjer je šport najbolj razširjen v Angliji in Ameriki. Namesto, da sedi meščan, delavec, mladenič v zadubli krčmi ali v nesnažnih sobah, gre rajše ven na polje pred mesto, kjer se vrše razne igre. Zato je danes vsako veliko mesto obdano z igrišči, kjer najdejo primerne zabave igralci in gledalci. V Angliji in Ameriki je bil šport že od nekdaj važen del — telesne vzgoje. V zadnjem času so spoznale šolske oblasti tudi pri nas, da je treba mladini primerne zabave in priporočajo razne športe. Sicer se je hotelo šport nadomestiti z nekako vojaško dresuro (pri nas s streljanjem) toda o vrednosti take telesne vzgoje pedagogi zelo dvomijo. Šport mora imeti kak višji

namen, nego — delati iz otrok vojake. Šport ima poleg vzgojvalnega pomena tudi socialni, kulturni in gospodarski pomen. Proti nezdravim razmeram v današnjem modernem življenju, kjer poginja mladina v brezdelju, dolgočasnosti in sentimentalnosti, stavi šport novo geslo: nazaj k prirodi: hoče vzgajati silnega in odločnega človeka, buditi zanimanje za nova dozdaj neznan pota napredka, ter ustvarjati podjetne in prožne ljudi.

Tudi za male narode je pomenljivo, da goje šport: v tem jim je dana prilika izkazati se pred drugimi velikimi narodi. Čehi so s svojim športom opozorili nase celo Evropo in si pridobili celo zmago nad večjimi narodi. Slovenci imamo zemljo, ki nam omogočuje vsakovrstne športe; tudi naši zdravi mladini ne manjka moči in podjetnosti; treba bi vendar bilo več zanimanja za šport. Prinašali bomo vsak teden pregled iz športnega sveta.

Aviatika.

Največji dogodek pretekle nedelje na polju aviatike je Illnerjev uspeh. Kakor smo že poročali je Illner preletel na svojem „avstrijskem“ stroju pot Dunaj-Horn in nazaj, za kar je bila razpisana cena dunajskega mesta 20.000 K. Illnerjev polet je popolnoma uspel. Svojo pot je preletel v 1 uri 5 minut. Ko je zopet pristal

na Dunaju, ga je ljudstvo sprejelo z velikanskim navdušenjem in ga ovenčalo z venci. Cesar si je dal takoj poročiti o njem in mu je čestital. Illnerjev polet se smatra kot avstrijski uspeh prve vrste. „N. Fr. Pr.“ ima o njem uvodnik.

Inz. Kašpar, ki je pred par tedni pri Plznji dokazal s svojim strojem ne navadne zmognosti in na katerega so Čehi stavili mnogo upanja, je imel zleteti v Budjejevicah. Vzlet se ni posrečil vsled neugodnega vetra.

Brata Morana, ki sta se pred nedavnim časom pri padcu ponesrečila, bodeta popolnoma ozdravila.

Brata Wright sestavljata nov stroj za 3 osebe.

Tabateau (Francoz) je priletel Pireneje iz Biarice v San Sebastiano. Pot čez gore 45 km. je trajala 38 minut.

Aviatica de la Roche, ki se je v Remu ponesrečila, bo kmalu zdrava in se hoče zopet posvetiti — aviatiki.

Matijevič (Rus) je dosegel v Petrogradu pri zadnji tekmi ruski rekord. Dvignil se je nad mestom 125 in, obletel je cerkev sv. Izaka in je srečno pristal. Pri drugem poletu je padel iz višave 100 m. in je smrtno ranjen.

Aviatiku Chavezu, ki je preletel čez Simplon iz Briga v Italijo in se je po-

Ameriko. Policija je Klingerju konfiscirala na tisoče pisem. Klinger je namreč posestnik več javnih hiš v južni Ameriki, kamor je spravljale deklice.

Napredni slovenski javnosti

„Domovina“ je zopet otvorila svojo dijaško kuhinjo. 100 naideb, nadarjenih dijakov pohaja letos zavod, kjer se jim nudi zdrava in zadostna hrana, ki je potrebna, da mlademu, mnogo zahtevajočemu telesu pri napornem duševnem delu ne zmanjka prežganih moči. Menda ni potrebno povdarjati, kako plemenito socialno dolžnost izvršuje s tem napredna javnost, ki je s svojimi prispevki ustanovila to dijaško kuhinjo in ki jo je dosedaj v tako bogati meri podpirala. Že v prvem letu svojega obstanka ima „Domovina“ zabeležiti najlepši uspeh, ki je pripisati edino slovenskemu naprednemu rodoljubju. Ker je pa za vzdrževanje te dijaške kuhinje potrebna mesečno vedno večja vsota, zato se v začetku novega šolskega leta v imenu te naše mladine zopet obračamo na slovensko javnost s prošnjo, da ona ne zabi tega prepotrebne zavoda, da ga vsestransko podpira tudi v naprej in mu ohrani svojo naklonjenost. Na tem mestu se posebej obrnemo do naših vrlih narodnih dam, da se zopet z ono prisrčnostjo in požrtvovalnostjo poprimajo rodoljubnega dela za „Domovino“. Naj bi ga ne bilo med nami v Ljubljani, ki ne bi mesečno ali letno podal kako vsotico v oskrbo učence se mladine. Ker pa je pretežna večina dijaštva doma iz dežele, zato gre naš poziv pred vsem rodoljubom na deželi, da se spominjajo prav pogostokrat naše kuhinje. V mislih imamo tu naše denarne zavode predvsem pa naše posestnike. Bogat čas jeseni je tu! Ponekod se pridela toliko živil, da dostikrat ne vedo, kam z njimi. Naj bi se v vsakem večjem kraju našlo nekaj toli požrtvovalnih oseb, ki bi zbirali te naravnosti in jih poslali „Domovini“, ki vsak dar hvaležno sprejme. Ker ima „Domovina“ še celo vrsto drugih načrtov, vsled katerih naj bi postala res prava domovina slov. dijaštva in ker je odvisno le od podpor slov. javnosti, v koliko se dajo ti načrti izvesti, zato naj bi ne ostal naš poziv brez odmeva!

Pošiljatve naj se naslovijo na „Domovino“, Ljubljana, Gajeva ulica 2., sicer pa daje pojasnila društveni blagajnik prof. Ant. Jug, Dalmatinova ulica 3./I.

Odbor „Domovine“.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Delegacijsko zasedanje.

Dunaj, 12. oktobra. Danes se je pričelo delegacijsko zasedanje. Celo dopoldne so se najprej vršila posvetovanja avstrijskih delegatov, dokler ni končno prevzel predsedstvo poslanec prof. Glombinski. Glede ugovora socialnih demokratov, da so delegacije nezakonito sklicane, ker nekateri delegati nimajo več delegacijske pravice, je bil sprejet predlog dr. Kramarja, naj se vlado opozori, da se v prihodnjem izogne vsem takim eventualnim nedostatom. Ob 2. uri popoldne so zborovali ogrski delegati, ki so se najprej konstituirali. Predsednikom je bil izvoljen bivši minister Lang. Avstrijski delegati so pričeli zborovati šele ob 5. uri popoldne. Predsednikom je bil izvoljen Poljak Glombinski, podpredsednikom pa član gosposke zbornice, bivši minister Baernreiter. Vlada je najprej predložila proračun, v katerem zahteva za vojaške potrebe 180 milijonov kron kredita. 8 milijonov za artilerijo, 20 milijonov za zboljšanje plač vojaškim uradnikom, za ustanovitve novih zavodov in za napravo radijske postaje. Ministrstvo za zunanje zadeve je predložilo delegacijam takozvano „rdečo knjigo“, ki je pa skrajno pomanjkljiva. Tako n. pr. manjkajo vsa poročila avstrijskega poslanika v Belgradu, grofa Forgacha, dalje o veleizdaji na Hrvaškem in v Slavoniji, korespondenca grofa Aehrenthala z Burianom in bivšim šefom bosanske vlade Windsorjem. Popolnoma pa manjka poglavje o avstrijsko-turških dogovorih in ono poglavje, v katerem bi moralo biti pojasnjeno, koliko je Avstrija na prigovarjanje Anglije odnehala od svojih pogojev napram Srbiji.

Dunaj, 12. oktobra. Referat o Bosni in Hercegovini, katerega je dosedaj imel klerikalec dr. Šusteršič, je dobil sedaj poslanec dr. Miroslav Ploj.

Dunaj, 12. oktobra. Zunanje ministrstvo zahteva 15.185.921 kron kredita, posebej za Bosno in Hercegovino pa 74.297.712 kron.

Izpremembe v bolgarskem poslanstvu.

Sofija, 12. oktobra. Dosedanji bolgarski poslanik v Bukareštu, Sesapčev je

odpoklican. Na njegovo mesto pride dosedanj bolgarski poslanik v Belgradu, Tošev. Odpoklic Sesapčeva spravljajo listi v zvezo s turško-rumunsko konvencijo.

Belgrad, 12. oktobra. V Belgradu vlada radi premeščenja bolgarskega poslanika Toševa v Bukarešt velikansko veselje. Tošev je bil namreč največji nasprotnik srbsko-bolgarske zveze, ker je bil intimen prijatelj kralja Ferdinanda. V srbskih krogih smatrajo premeščenje Toševa kot prvi uspeh srbskih delegatov, ki delujejo za dosego srbsko-bolgarske zveze.

Proti izseljevanju portugalskih nun in kongregacij v Italijo.

Rim, 12. oktobra. V Rimu vladajo radi tega, ker se nameravajo portugalske nune in različne druge kongregacije izseliti v Italijo velikansko razburjenje. Po vseh večjih mestih in krajih se vrše veliki shodi, na katerih ljudstvo odločno protestira proti naselitvi portugalskih izgnancev in izgnank v Italijo. Radi tega portugalskim nunam in jezuitom ne bo preostala druga pot, kakor v Avstrijo, kjer bodo gotovo našli zaščito in zopet lahko mirno delovali v čast in slavo božjo.

Boj z zblaznelim zdravnikom.

Rim, 10. oktobra. Tukaj je nenadoma zblaznel zdravnik Mongada. Zaprl se je v svojo hišo in oddal iz nje kakih tristo ostrih strel. Neka ženska je bila na mestu mrtva, zelo mnogo ljudi pa je bilo nevarno ranjenih. Konečno se je požarni brambi posrečilo udreti v hišo, kjer so ognjegasci nato nesrečneža zvezali in odpeljali v blaznico.

Plenarna seja čeških klubov.

Praga, 12. oktobra. Jutri se snidejo vsi češki klubi k plenarni seji, da zavzamejo svoje stališče o predlogu narodno-politične konference, naj se število članov češkega deželne odbora pomnoži na 13. V čeških krogih prevladuje mnenje, da Nemci gotovo ne bodo v to privolili. Zato se polaga na plenarno sejo čeških klubov zelo velika važnost in obča pozornost.

Po revoluciji na Portugalskem.

Lizbona, 12. oktobra. Brazilijanska vlada je že priznala novo portugalsko republiko.

Madrid, 12. oktobra. Nova portugalska vlada proglasi vojaško obveznost in obveznost šol. obiskovanja. Sedanja vlada ostane le začasno na krmilu. Ko bo sklicana narodna skupščina, bo ista potrdila vse njene ukrepe. Šolska obveznost bo za portugalsko republiko velikanske važnosti, ker je bilo dosedaj vedno najmanj 70% analabetov. Tudi na finančnem polju se bodo izvršile temeljne reforme. Odpravila se bo dosedanja krivična razdelitev davkov, po kateri morajo plačevati ravno najrevnejši sloji največ davkov. Odpravila se bodo tudi vsa odklivanja. Finančnim ministrom je imenovan Jose Relvas, ki je bil izgnan iz Portugalske in se sedaj nahaja v Parizu.

Kralj Manuel odpotuje na Angleško.

Gibraltar, 12. oktobra. Ravno kar je odplula angleška ladija, ki odpelje detroniziranega kralja Manuela na Angleško.

Berolin, 12. oktobra. Lizbonski dopisnik „Lokalanzeigerja“ poroča, da namestnik kralj Manuel prositi za vstop v nemško armado.

Lizbona v dimu.

Pariz, 12. oktobra. Vse zveze s Portugalsko so zopet pretrgane. Poročila, ki prihajajo semkaj potom brezžičnega brzojava, poročajo, da se nahaja Lizbona v strašnem dimu. Boji po ulicah se zopet nadaljujejo.

Pariz, 12. oktobra. Semkaj prihajajo potom brezžičnega brzojava poročila, da se jezuiti in drugi menihi nikakor nočejo pokoriti ukazom nove vlade, da se morajo izseliti, ampak so se poskrili in utrdili v cerkvah. Radi tega so vojaki vse lizbonske cerkve obkolili in jih naskočili. V petih cerkvah je mahoma nastal požar. Zažgali so patri sami; vso krivdo pa bodo zopet po njih stari navadi zvržili na svobodomiselce. Papeški nuncij je na svoji palači razobesil avstrijsko zastavo, sam pa se izročil v zaščito avstrijskemu poslanstvu.

Stavka železničarjev na Francoskem.

Pariz, 12. oktobra. Stavka je zavzela veliko večje dimenzije, kakor se je prvotno mislilo. Narodni železniški sindikat namerava v kratkem proglasiti začetek generalne stavke, Vlada je vse železničarske rezerviste poklicala pod orožje, da bodo morali tako v vojaški službi opravljati svoje delo. Promet je radi stavke strahovito oviran.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik: Milan Plut.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe 4 vin. — Najmanjši znesek 50 vin. — Pismenim vprašanjem je priložiti znamko 20 vin. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo v naprej; zunanji inserenti v znamkah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Izvrsten brinjevec

ima 137/4—8

L. Šebenik v Spodnji Šiški.

Avtomobil za štiri osebe se jako ceno proda Šebenik, Spodnja Šiška, Knezova ulica. 6—20

Modni luster ali raglan za gospode K 25.— brez konkurence samo v angleškem skladišču oblek O. Bernatovič. 290/10—10

Lepa mesečna soba s posebnim vhomom se takoj odda. Jenkova ulica 20. 320/3—3

Prazne škatle v vsaki velikosti se dobijo v trgovini P. Magdič nasproti glavne pošte. 326/5—2

Čedna inteligentna deklica, 14 let stara, želi priti kot učenka v boljšo trgovino na deželo. Dopisi pošni predalček 38. Ljubljana. 327/5—2

Gospodilna išče stanovanje s hrano. Ponudbe pod M. J. 230 na inseratni biro „Jutra“. 324/2—2

Gospodilne se sprejmejo na stanovanje in hrano. Francova nabrežje 7. 329/1—1

Poirtim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretžno vest, da je naša mati, ozir. tašča in babica

Uršula Radešček

danes ob pol 10. dopoldne po daljši mučni bolezni, v 63. letu njene starosti, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage pokojnice se vrši dne 14. t. m. popoldne iz deželne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

Fran Radešček, sin. Uršula Kaiser, hči. Ivan Kaiser, zet. Ivan, Franc, Stanko, Herman, Leopoldina, Stefanija Kaiser in Marija Radešček, vnuki in vnukinje.

Ljubljana, 12. oktobra 1910.

(Brez posebnega obvestila.)

Tapetnik D. Puc

Ljubljana, Marije Terezije c. 16.

se priporoča za vsa dekoracijska in tapetniška dela. Divani, otomani, modroci se izdelujejo po najnižji ceni.

ZALOGA IN
IZDELOVANJE
OBLEK
PO MERI :

LJUBLJANA
DVORNI TRG 3

A. KUNC

Model 1910.

Edino zastopstvo znamke

Kinta

je v teku in trpežnosti nedosežno kolo sedajnosti.

Zaloga Puch-koles.

Sprejema kolesa v popravo, emajliranje in poniklanje ter izposojevanje koles.

- Točna, solidna in cena izvršitev. -

K. ČAMERNIK, Ljubljana

Dunajska cesta šte. 9.

--- Ceniki na željo brezplačno. ---

PI? IKO PO?	Najboljša ura sedanjosti: zlata, srebrna, tula, nikelnasta in jeklena se dobi samo pri	PI? IKO PO?
H. SUTTNER		
Ljubljana, Mestni trg.		
!! Lastna tovarna ur v Švici. !!		
PI? IKO PO?	Tovarniška var- stvena znamka: „IKO“.	PI? IKO PO?

Vsak petek in posten dan morske ribe

se dobe v delikatesni trgovini
ANTON STACUL.

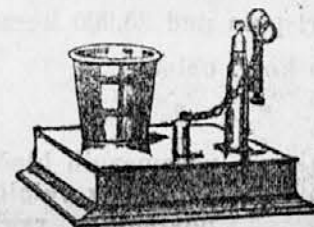
Sprejemem takoj

gostilno in trgovino s špecerijskim blagom

v Ljubljani ali v bližini.

Ponudbe pod „Bodočnost 124“, poštno
ležeče, Ljubljana.

VI prihranite denar! Automatični namizni pri- žigalnik

(poraben tudi kot
žepni prižigalnik)
oblastveno zava-
rovan, izvršen iz
krogl avstrijskih
Mannlicherjevih
pušk.

Lepo
darilo! **K 3.80** Lepo
darilo!

JOSIP SCHUNDER tehnična pisarna Dunaj XIII.,
Hütteldorferstrasse 247/V.

Preprodajalci dobijo velik popust! — Pošilja se samo po
poštnem povzetju. — P. n. restavaterji in kavarnarji
izjemne cene.

Dragocen dar

Vam pošljemo z obratno pošto zastonj in
franko, ako nam v namen razpošiljanja na-
ših cenikov pošljete

100 naslovov (edino z dežele, ne iz
glavnih mest)

zasebnih in državnih uradnikov, učiteljev,
vaških duhovnikov, graščakov, gospodarskih
uradnikov, tovarnarjev in tovarniških urad-
nikov, bolje situiranih zasebnih uradnikov,
trgovcev, obrtnikov itd. s svojega bivališča
in najbližje okolice snažno in razločno na
polo papirja spisane.

Prodaja patentovanih novosti

Leopold Weiss, Dunaj II. Hofenedergasse 1.

TEODOR KORN

poprej HENRIK KORN

pokrivalec streh in klepar,
vpeljalec strelovodov ter in-
stalater vodovodov

LJUBLJANA, Slomškove ul. 3 in 10

Podružnica: Starl trg 9.

Priporoča se p. n. občinstvu
za izvrševanje vsakršnih kle-
parskih del ter pokrivanje streh
z angleškim, francoskim in tu-
zemskim škrljem, z

asbest - cementnim škrljem
(Eternit) patent Hatschek,

z izbočeno in ploščnato opeko,
lekno - cementno in strešno
opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska,
kleparska dela v priznani so-
ludni izvršitvi.

Poprave točno in ceno.

Proračuni brezplačno in
poštne prosto.

Moderne kožuhovine

kakor ovratnice, mufi, klobuki, čepice za dame, gospode in otroke, otročje garniture, vse v največji izberi in po zelo ugodnih cenah v mod. trgovini P. MAGDIČ LJUBLJANA — nasproti c. kr. glavne pošte.

Naročajte in kupujte „JUTRO“!

Združeni čevljarji v Ljubljani

Wolfova ulica 14

priporočajo za pomladansko in poletno sezono svojo

bogato zalogo obuval

vseh vrst moških, ženskih in otročjih, domačega in tujega izdelka. — Gumi za pete, vrvce, zaponke, čistila itd. vedno v največji izberi.

Specijalisti za nepremočljive lovske in turistovske čevlje. Izdeluje se tudi po meri v lastni delavnici, ter se sprejemajo tudi popravila. Postrežba točna, cene solidne.

Zunanja naročila proti povzetju. — Zahtevajte cenovnike.

Za jesensko in zimsko sezono

prispelo nad 35.000 komadov svežega blaga in sicer:

nad	5.000 kom. oblek	za gospode	od K 8.— naprej
"	2.000 "	" dečke	" 6.— "
"	2.000 "	" otroke	" 4.— "
"	1.000 "	posameznih hlač	" 4.— "
"	5.000 "	pelerin iz velblodje dlake	" 6.— "
"	1.500 "	površnikov, raglanov in zimskih sukenj	" 3.— "
"	500 "	posameznih modnih telovnikov	" 3.— "
"	18.000 "	konfekcije za dame in deklice kakor paletoti, raglani, mantile, kostumi, pelerine, krila in bluže.	

Priznane nizke cene!

Angleško skladišče oblek O. BERNATOVIČ,

Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Kupil bi

v Ljubljani eno hišo v smeri od Mestnega trga do Starega trga. Pismene ponudbe naj se pošljejo pod šifro K. H. 100 pošto ležeče Ljubljana.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica K 5.000.000.

Stritarjeva ulica št. 2

Reservni fond K 450.000.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu priporočajo

promese na dunajske komunalne srečke à 18 K žrebanje 2. novembra gl. dobitok 300.000 K.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje po čistih

4½%

Ustanovljena leta 1831.

Največja zavarovalnica avstro-ogrske države

Ustanovljena leta 1831.

C. kr. priv. občna zavarovalnica Assicurazioni Generali v Trstu

Glavni zastop v Ljubljani, Marijin trg, Sv. Petra cesta št. 2, v lastni hiši.

Zavaruje zoper požar na poslopih, pohištvi in blagu, tatinski vlom, škode vsled prevažanja, poškodbo zrcal in zvonov. — Na življenje in za doto v vseh mogočih sestavah. — Tekom leta 1909. zavarovalo se je 17.230 oseb za kapital nad 143 milijonov kron na življenje. — Družba je izplačala za škode nad 977 milijonov kron. Premoženje družbe znaša nad 366 milijonov kron.

Tovarna vozov

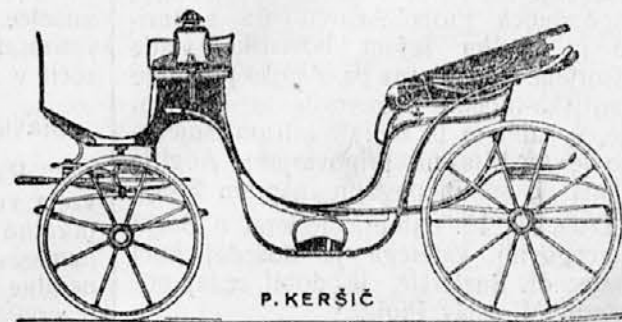
Peter Keršič v Sp. Šiški

priporoča

svojo bogato zalogo različnih vozov.

Sprejemajo se vsa v to stroko spadajoča naročila in popravila po primerno nizkih cenah.

Sprejema se tudi les v žaganje na parni žagi.

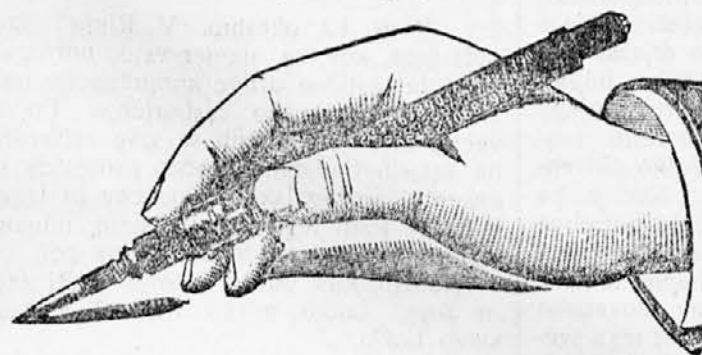
Za točno in solidno delo se jamči.
Že rabljeni vozovi se jemljejo v račun.

Slovenci! Spominjajte se prekoristne družbe sv. Cirila in Metoda!

Čudež ameriške industrije izumljeno je novo

Adirno pero („Maxim“)

s pisalno pripravo za črnilo in svinčnik.

ki se sicer tako pogosto opaža; na drugi strani zanesljivost in velik prihranek na času. Cena enemu komadu z lahko umljivim natančnim navodilom K 10-60 po povzetju, ako se vpošlje denar naprej K 10. Dobiva se pri glavnem zastopstvu Em. Erber, Dunaj II./8., Ennsgrasse št. 21. Iq.

Ta posebno duhovito sestavljen aparat služi za hitro in gotovo število in so njegove glavne prednosti ob najpreprostejši uporabi in brezhibnem funkcioniranju: na eni strani veliko razbremenjenje možgan, ker se celo pri zdržema večurnem delu z Maximom ne občuti nobeno živčno utrujenje.

Ustanovljena l. 1882. — Telefon št. 185.

Poštne hranilnice na račun števil 828.405

Ogrska poštna hranilnica števil 19.864

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Ljubljana, Dunajska cesta 18

v lastnem združnem domu

je imela koncem leta 1909 denarnega prometa K 83.116.121-11

upravnega premoženja K 20.775.510-59

obrestuje hranilne vloge

po 4½%

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad K 20.000.000.

Rezervni zaklad K 400.000.

Posojuje na zemljišča po 5½/40/0 z 1½/20/0 na amortizacijo ali pa po 5½/40/0 brez amortizacije; na menice po 6½/0.

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsaki dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj in praznikov